

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

ביצה דף ט.

שחט ציפור או גלגל עיסה מעיו"ט, מה דינו בדלהלן?

להפריש חלה מהעיסה ביו"ט	לכסות את דם הציפור ביו"ט	
מפרישין ²	אין מכסין ¹	לרבה / רב
אין מפרישין ³	אין מכסין	לאבוה דשמואל

האם אפשר לטלטל סולם של שובך משובך לשובך?

ברשות היחיד	ברשות הרבים		
לכו"ע מותר - דאין אדם רואהו	לב"ש: אסור - דנראה דבא להטיח גגו לב"ה: מותר - שובכו מוכיח עליו	לרב חנן בר אמי	
לב"ש: אסור - משום מראית עין ⁴ לב"ה: מותר - אין מראית עין בצנעה	לכו"ע אסור דנראה שבא להטיח גגו	לרב חנן	לאיכא דאמרי
לב"ש: אסור - דנראה דבא להטיח גגו, וברשות היחיד יש מראית עין לב"ה: מותר - שובכו מוכיח עליו ⁵		לרב	

מי שנרטבו כליו במי גשמים בדרך בשבת, האם יכול לשוטחן להתייבש?

במקום גלוי נגד העם	במקום צנוע (שיש שמש)	
אסור ⁶	מותר	לתנא קמא
אסור	אסור ⁷	לר' אלעזר ור' שמעון, וכן ס"ל לרב

¹ ומשום שהיה לו לכסות מעיו"ט, ולא התירו לו טירחא זו. ומשום שמחת יו"ט אין חסרון, דהרי אין כיסוי הדם מעכב באכילה.

² דהגם שגזרו על הרמת תרומות ומעשרות, בחלה לא גזרו - כיון שמותר לעשותה ביו"ט. ואינו דומה לכיסוי הדם שגייכ מותר לשחוט ביו"ט ובכל אופן אמרנו שאם שחט מעיו"ט אסור לכסות ביו"ט, והטעם שבכיסוי הדם יש טירחא - ולכן אסור אם לא עשה מעיו"ט, משא"כ בהרמת חלה.

³ ס"ל דכיון שלא גלגל אותה ביו"ט עצמו אלא מעיו"ט - הרי היא ככל הפרשת תרומות ומעשרות האסורה ביו"ט.

⁴ כלל הוא אליבא דרב יהודה אמר רב ד"כל שאסרו חכמים משום מראית עין - אפי' בחדרי חדרים אסור", דיש לחוש שאם תתיר לו בחדרי חדרים לבסוף יעשה גם ברה"ר. ועוד שמא גם בחדרי חדרים פעמים אדם רואהו בלי ידיעתו, ר"ן. ומקשה הגמ', דא"כ נמצא דרב שחושש למראית עין בחדרי חדרים - אמר את דברו כב"ש ולא כב"ה, בתמיה. ומתוצת הגמ' (לפירוש הראשון ברש"י), דרב חנן באמת סובר שלב"ה אסור ברה"ר ורק ברה"י התירו משום דלית להו מראית עין, אולם רב חולק עלי וסובר שב"ה מתירים גם ברה"ר ואין כאן איסור מראין עין כלל.

⁵ עי' הערה הקודמת דשם נתבאר שלפי הלישנא קמא דרש"י רב חולק וס"ל שאין חילוק בין רה"ר לרה"י, דלב"ש אסור בשניהם, ולב"ה מותר גם ברה"ר ואין איסור משום מראית עין כלל בדבר זה - דשובכו מוכיח עליו. אכן לפירוש השני ברש"י, גם רב מודה דלב"ה מותר ברה"י, ורק איהו סבר שכדעת ב"ש כן ס"ל לר' אלעזר ור"ש - ולכן פסק כמותם. ודחה רש"י פירוש זה.

⁶ משום מראית עין, שלא יאמרו שכיבסם בשבת.

⁷ דאיסור מראית עין לשיטתם יש גם בחדרי חדרים וכנ"ל.

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

ביצה דף ט:

מה דין הולכת והחזרת סולם דלהלן?

סולם של עליה		סולם של שובך			
להחזירו	להוליכו	להחזירו	להוליכו		
-----	-----	אסור ¹	לב"ש: אסור לב"ה: מותר	למשנתנו	
לב"ש: אסור לב"ה: מותר	מותר ²	לב"ש: אסור לב"ה: מותר	מותר	לבני ר' חייא	לר' אלעזר
אסור	אסור	לב"ש: אסור לב"ה: מותר	מותר	לר' חייא ³	בר"ש - ת"ק
אסור	אסור	לב"ש: אסור לב"ה: מותר	מותר	לר' יהודה	

מה דין הולכת והטיית סולם דלהלן?

סולם של עליה		סולם של שובך			
להטותו	להוליכו	להטותו	להוליכו		
אסור	אסור	מותר	מותר	לת"ק דר' דוסא - ר' יהודה	
מותר ⁴	אסור	מותר	מותר	לבני ר' חייא	לר'
אסור	אסור	מותר	אסור ⁵	לר' חייא	דוסא

¹ לכאורה לכו"ע אסור, דאלי"כ לאשמועין כח דהיתרא - דמתירים ב"ה אפי' להחזיר.

² הבינו בני ר' חייא, דאליבא דר' אלעזר דר"ש שהוא ת"ק דברייתא אין חילוק בין סולם של שובך לסולם של עלייה - ובשניהם אותו דין דלהוליך מותר ולהחזיר מחלוקת ב"ש וב"ה. ולכך כשבא מעשה לידם של הולכת סולם של עלייה לשובך, התירוהו אליבא דת"ק (שסתמא הברייתא כוותיה), שבין לב"ש ובין לב"ה מותר להוליך סולם אפי' של עליה.

³ ס"ל לר' חייא שר' יהודה לא בא לחלוק על ת"ק אלא בא לפרש את דבריו שמיירי דוקא בסולם של שובך, אבל בסולם של עליה אסור אפי' הולכה לכו"ע, דכיון שאין דרך לטלטלו הרואה אומר ודאי שלצורך להטיח את גגו מטלטלו. ולכן אמר ר' חייא לבניו צאו ואסרו מה שהתרתם בסולם של עליה, כיון שאליבא דכו"ע אסור לטלטלו כלל.

⁴ לפי האיכא דאמרי, זה המעשה שבא לפני בני ר' חייא, דהיינו היטוי של סולם של עליה שכבר הביאו מעי"ט למקום השובך, ועתה רוצה להטותו מחלון לחלון בשובך. וסברו בני ר' חייא דמה שאסר ת"ק - דהיינו ר' יהודה שהוא ת"ק דר' דוסא - התיר ר' דוסא.

⁵ אמר ר' חייא לבניו, דאדרבה ר' דוסא בא להחמיר על ת"ק שלו, דר' יהודה התיר סולם של שובך בכל ענין, ובא ר' דוסא לומר שרק היטוי של סולם של שובך מותר אבל הולכה אסור. אבל סולם של עליה אסור בכל ענין לכו"ע אפי' להטות. והקשו התוס' (בד"ה מאי), דא"כ נמצא דברי ר' דוסא דלא כמאן, דלכו"ע מותר הולכת סולם של שובך (ורק ב"ש דמשנתנו אוסרים - וכי נעמיד דבריו כב"ש). ותירצו דס"ל לר' דוסא שלא נחלקו ב"ש לב"ה ובדבר זה.